

Tčjavni časi samostojne Avstrije

Kleževe kanclerja

Avstrijski kancler dr. Schuschnigg se je hotel po razgovoru s Hitlerjem v Obersalzbergu posvetiti s hitlerjanci in pripomoči Avstriji do prijateljskega odnosa z Nemčijo. Pri vsej pripravljenosti za sporazum je avstrijski kancler za popolno samostojnost Avstrije, v kateri odločuje domovinska fronta. Iz Nemčije se vrnivši voditelj narodnih socialistov, avstrijski pomiloščen hitlerjanci in posebno pa goreči pristaši Hitlerja na Dunaju, v Linzu in predvsem pa na Štajerskem so hoteli s pomočjo največjih in burnih demonstracij po mestih prisiliti Schuschniggovo vladu k odstopu in bi naj prišla na njeno mesto hitlerjanska, ki bi izvedla spojitve Avstrije z Nemčijo.

Pri v našem listu že beleženih prevratnih poskusih, pri katerih je hotel sodelovati hitlerjanski avstrijski notranji minister Inquart, so naleteli hitlerjanci na najodločnejši odpor dr. K. Schuschnigga, ki je s pomočjo njemu zveste vojske in domovinske fronte zatrl nevarne nastope narodnih socialistov in je prepovedal notranjemu ministru sodelovanje pri demonstracijah.

Ker niso dosegli hitlerjanci zaželenih uspehov z demonstracijami, so začeli organizirati po navodilih iz Berlina »nemške dneve«. Na teh prireditvah so hoteli pod geslom »za pomirjenje, svobodo in delo« nastopati proti dunajski vladu. Na nemških dnevih je hotel govoriti notranji minister Seiss-Inquart in drugi najbolj goreči narodni socialisti. Nemške dneve je kancler prepovedal in je z voditelji domovinske fronte odredil za nedeljo 6. marca po vsej Avstriji 3000 zborovanj, na katerih so nastopili govorniki z geslom: »Vsa Avstrija za Schuschnigga!« Za ta zborovanja domovinske fronte je bila avstrijska vojska pripravljena že 1. marca in odločena, da s silo zatrine morebitna motenja od strani narodnih socialistov.

Značilno za najnovejšo razmere v Avstriji je tudi to, da je vse avstrijsko delavstvo za kanclerjem, ker odklanja hitlerjanski režim v zavesti, da je za mir in gospodarski razvoj ne samo Avstrije, ampak vse srednje Evrope samostojna in nevisna Avstrija neobhodno potrebna.

Spremembe v vodstvu vojske

S 1. marcem so bile izvedene velike spremembe v vodstvu avstrijske vojske. Upokojen je načelnik vrhovnega generalnega štaba maršal Janša, ki je ponemčen Slovenec. Razen njega je bilo upokojenih več visokih častnikov.

Hitlerjev pozdrav in križ

Avstrijski notranji minister Seiss-Inquart si je le izposloval dovoljenje, da je obiskal Gradec in se je mudil tamkaj dva dni sredi minulega tedna. Ob tej priliki je bilo sklenjeno, da je hitlerjancem dovoljeno v zasebnem občevarju pozdravljati s »Heil Hitler!« in istotako sme vsak kot zasebnik nositi kljukasti križ.

Širite „Slov. gospodarja“!

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Naš predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović bo zopet obiskal Bolgarijo. Dne 2. marca ponoči se je vrnil iz turške prestolice Ankare, kjer je zboroval stalni svet držav Balkanske zveze, v Beograd. Na povratni vožnji ga je spremljal na bolgarskem ozemlju predsednik bolgarske vlade Kjusevanov, s katerim sta imela več važnih razgovorov. Med postankom v Sofiji je sprejel dr. Stojadinović bolgarske časnikarje, katerim je napovedal, da bo zanesljivo obiskal dr. Kjusevanova, le dan obiska še ni določen.

V DRUGIH DRŽAVAH

60 letnica svobodne Bolgarije. 3. marca je poteklo 60 let, odkar je bil podpisan med Bolgarijo in Turčijo šentstefanski mir, ki je podaril Bolgarom svobodo in samostojnost. Bolgarija je proslavila pomenljivo 60 letnico s službo božjo, ki se je darovala po vseh cerkvah države in katere so se udeležili ruski in bolgarski veterani iz osvobodilnih vojn.

Poglabitev in okrepitev prijateljstva med Grčijo in Turčijo. V turški prestolici v Ankari je bila zadnje dni dogovorjena dodatna pogodba, ki bo podpisana v Atenah aprila, in pogloblja ter utrjuje obrambno in vojaško zvezo med Grčijo in Turčijo. Pogodba velja za deset let, če je nobena od pogodbenih strank ne odpove leto dni pred njenim potekom.

Nemški kancler bo obiskal Rim v začetku maja. Že sedaj je razglašena vest, da se pripelje nemški kancler Hitler v za-

četku maja v Rim in se bo mudil v Italiji teden dni. Hitler bo potoval tudi v Neapelj in Florenco. Italijanska vojska in fašistična milica bosta priredili njemu v čast več parad, kakor parado italijanskega vojnega brodovja v neapeljskem zalivu in parado nekaj divizij vojaštva v bližini Rima, dalje velike letalske vaje in manifestacijsko zborovanje fašističnih organizacij. Italijansko časopisje je razbohalo Hitlerjev obisk radi tega toliko naprej, ker hočejo Italijani vzbuditi v svetu vero v obči politični pomen tega poseta posebno radi najnovejših dogodkov v Avstriji, Angliji in na Francoskem.

Največji proračun, kar jih je imela kdaj Anglija. Novi angleški proračun bo presegl vse dosedanje. Proračun bo znašal eno milijardo funtov, kar znaša v našem denarju 240 milijard dinarjev. Največji izdatki so določeni za narodno obrambo. Krediti za vojsko, mornarico in letalstvo so znatno povečani, in sicer vojski za 100, mornarici za 120 in vojnemu letalstvu za 100 milijonov funtov. Gradbeni program vojne mornarice določa zgraditev 150 novih vojnih ladij, med njimi treh do pet ogromnih bojnih ladij, 17 križark, 40 rušilcev, 18 podmornic, pet matičnih ladij za letala ter večje število manjših enot.

Kaj se je zgodilo novega na Poljskem? Poljski zunanji minister Beck se je pripeljal dne 6. marca v Rim. Ob tej priliki je obiskal tudi vatikanskega državnega tajnika kardinala Pacellija. — V Varšavi je umrl bivši poljski ministrski predsednik in večkratni finančni minister Vladislav Grabski. Rajni je mladi Poljski uredil denarstvo in ustanovil Narodno banko.

Japonsko-kitajska vojna

Japonci obkolili kitajsko armado

Japoncem je uspela ob Rumeni reki obkolitev kitajske armade, ki šteje 250.000 mož. Do obkolitve je došlo v kolenu Rumene reke, kjer so prodrle japonske čete levo in desno kitajsko krilo s severa in so se pojavile Kitajcem za hrbtom. Kitajski oddelki na obeh krilih se umikajo v največjem neredu in imajo sedaj Japonci prosto pot v pokrajino Šansi.

Japonsko vrhovno vodstvo je razglasilo 1. marca, da bo prišlo do odločilne bitke za železniško progo Lunghaj, kjer je zbranih 20 kitajskih divizij, ki so imele nalog, da ustavijo za vsako ceno neugnan prodiranje Japoncev.

Japonci gospodarji pokrajine Šansi

Japonci so zasedli v nekaj dneh po zgoraj omenjeni zmagi vso pokrajino Šansi in lahko vsak čas prekinajo zvezo Kitajske z Rusijo. Japonci nadaljujejo svoj pohod, ker hočejo zlomiti odpor osme kitajske armade, ki je bila prvotno komunistična, a se je pozneje pridružila Čankajšek, je danes dobro založena z orožjem in strelivom ter se utrjuje ob obalah Rumene reke. Preko Rumene reke je na umiku pred zmagovitimi Japonci 20 kitajskih divizij. Japonci jim skušajo umik in prehod preprečiti z bombardiranjem iz zraka in z dalekostrelnimi topovi.

Iz drugih taborov

»Jutro« se je razhudilo nad nami, ker smo stvarno osvetlili delo JNS ob vzniku in razvoju denarne krize v Sloveniji. Odgovornost JNS v tej stvari se ne da odpraviti s sveta z nobenim teatralnim razburjenjem. Dejstvo je, da ni JNS ob vzniku krize ničesar storila, da bi se preprečil razmah krize z vsemi slabimi posledicami. In kako so JNSarji postopali, ko se je doznalo za način, kako misli vlada in banovina poživiti delovanje naših kmečkih posojilnic, ve »Jutro« prav dobro, o čemer pričajo njegovi številni članki, ki

jih je v tem vprašanju objavilo. Kako pa so JNSarski poslanci govorili v Beogradu o ukrepih vlade in zlasti banovine, ki so spravili v naše kmečke posojilnice življenje in delovanje, ne more biti »Jutru« neznan. Torej več stvarnosti in manj farižejskega ogorčenja, ki nikomur ne imponira, kdor pozna JNSarske metode.

»Domovina« ima privide o človeku bodočnosti, ki jih je sprožil pred njenim duhom neki angleški znanstvenik. V prividu se ji prikazuje človek bodočnosti, »ki da bo imel veliko glavo in bo slabo videl«.

Ako bi hoteli ta-le »Domovine« privid razčleniti, bi morali resnici na ljubo reči, da človeštvu ne miglja iz bodočnosti čast in sreča, ker prevelika glava ni človeku v kras in slabe oči so nesreča. Ker pa se bodočnost razvija iz sedanjosti, bi bilo vsekakor potrebno, da stori človeštvo vse, kar mu je možno, da ohrani prave dimenzije v glavi in dobre oči. V to svrhu bi morala »Domovina«, da ohrani svoje bralce pred nesrečo bodočega razvoja, jim priporočati, da zapustijo JNS, za katero se ona tako goreče zavzema. Kateri človek pravih dimenzij v glavi in dobrih očeh še more danes biti pristaš JNS?

»Kmetijski list« si utvarja, da bo zanj rešilna modrost starega Pavliha. Ko mu je treba »Kmetijsko družbo«, ki so jo njegovi pristaši spravili v svoje roke, braniti pred napadi, ki se vedno bolj grmadijo zoper njo, se zateka k besedičenju o ognju, ki je podtaknjen od zunaj. Ali kmetijski Pavliha ne ve, da mnogoteri ogenj v hiši nastane od znotraj po krivdi tistih, ki so v hiši? Spričo vedno bolj se množecih zločinov v naši ožji domovini, zlasti med mladino, vzklika kmetijski Pavliha: »Kakšna le neki mora biti vzgoja, da dopušča rast takim strupenim klicem?« Liberalni kmetijski Pavliha bi moral priznati, da taka vzgoja ni v skladu s krščanstvom ter da takšne strupene klice rastejo na laži-svobodomiselnosti in naprednjaški njivi. Prav tega pa noče priznati, ker bi s tem sebe obsodil, zato pa pita svoje obžalovanja vredne bralce s praznimi publicami.

**Ali si že obnovil
naročnino?**

Po katoliškem svetu

Veri sovražno čtivo prepovedano. Škoda, ki jo povzročajo nekrščanski dnevniki, tedniki in mesečniki, je ogromna in za vsakega človeka, zlasti za mladino nepopravljiva. Mlad človek, ki redno prebira slabe časnike in knjige, postane kmalu rekrut one velike armade, ki je proti krščanstvu sovražno razpoložena. Prav velika nevarnost preti v tem pogledu katoliški mladini v Nemčiji. Narodni socializem napada vedno česče in vedno strupenejše katolicizem in njegove vernike, predvsem duhovnike. Katoličani nimajo proti temu nobenega obrambnega sredstva, ker so vsi katoliški listi zatrti. Zato pa izdajajo geslo: »Ne čitajmo nekrščanskih časnikov in listov!« Ta opomin je naslovil na svoje škofljane münchenski nadškof kardinal dr. Faulhaber v svojem postnem pastirskem listu, ki je bil prebran zadnjo predpostno nedeljo s prižnic vseh katoliških cerkva. V tem listu poudarja g. kardinal med drugim to-le: »Sovražniki cerkve se trudijo, da bi katoliško vero z razširjanjem obrekovalnih in sramotilnih spisov porušili in čast duhovščine umazali. Ko so vsi dosedanji poskusi, omajati z nasiljem temelje krščanstva, propadli, se je sedaj začela borba z umazaniam obrekovanjem duhovščine. Po predpisih konkordata, ki ga je nemška vlada podpisala, ima duhovniška obleka pravico do istega spo-

NAZNANJAMO

da je že prejela ogromne množine pomladanskega in letnega blaga ter ga prodaja v povečanih prostorih največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji — Stermecki — Celje štev. 22. Prodaja ga po tako nizkih cenah, da se izplača vsakemu kupcu iz Slovenije priti v Celje; ako mu je to osebno nemogoče, naj piše po nov cenik in vzorce, kar bo le v njegovo korist.

403



štovanja kakor obleka nemške armade. Gorje narodu, ki ne spoštuje božje besede in dovoljuje sramotenje svoje duhovščine!« Kardinal prepoveduje vernikom čitanje vseh časnikov in listov, ki napadajo katoliško duhovščino, in tudi naročanje narodno-socialističnih spisov, ki prednjačijo v umazani borbi zoper krščanstvo.

Katoliški učitelji. Starši, ki izročajo svoje otroke učiteljem v vzgojo, pričakujejo od njih, da jim bodo otroke vzgojili v smislu katoliške vere in pravnote. Ker se to po nekaterih krajih ne dogaja, marveč se vrši vzgoja v nasprotni smeri, zato nezadovoljstvo staršev s šolo in vzgojitelji. Katoliški učitelji, ki svojo vero izpovedujejo ter po njej živijo, pa so zmeraj bili deležni spoštovanja veri vdanih staršev. Prav lep primer katoliškega učiteljstva dajejo učitelji v Argentini (v Južni Ameriki). V tej državi je kardinal nadškof v Buenos-Airesu ustanovil katoliško profesorsko in učiteljsko zvezo. V njo je

zadnji čas vstopilo 40.000 učiteljev. To je 80 odstotkov vseh učiteljev, ki delujejo na javnih šolah v Argentini. Kdaj bo Slovenija uresničila tak primer?

Čehi zapuščajo brezkonfesionalnost. Po svetovni vojni se je na Češkem jako razmahnila agitacija za brezkonfesionalnost, to je za izstop iz vsake pozitivne veroizpovedi. Ta agitacija je končala s tem, da je število brezkonfesionalcev — ljudi brez javno priznane vere — naraslo na tisoče in stotisoče, zlasti med razumnostvom in delavstvom. Ko so se Bogu, veri in cerkvi sovražne strasti polegale, so ljudje zopet začeli trezno presojati vprašanje religije ter začeli uvidevati pomen vere za poedinca in ves narod. Vračali so se v religijo. Ta povratek še vedno traja. Največ koristi od njega ima katoliška cerkev, ki je prej imela največ škode od brez- in protiverske agitacije. V samem glavnem mestu Pragi se je v mesecu oktobru 1937 vrnilo v katoliško cerkev 223 ljudi, in sicer 106 iz vrst brezkonfesionalcev in 91 iz čehoslovaške narodne cerkve. Čehoslovaški katolicizem napreduje v vsakem oziru.

Novice

Osebnosti

Malonedeljski g. župnik Fr. Ostrž — 60 letnik. V sredo 9. marca dopolni 60. leto

življenja malonedeljski g. župnik Franc Ostrž. Jubilant je rojen leta 1878 v župniji Sv. Tomaž pri Ormožu. Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Mariboru, kjer je